	7. С.Ковалев, В. Ковалев Секреты успешных предприятий: бизнес-процессы и организационная структура. 3-е издание. Практическое руководство. БИТЕК (Бизнес-инжиниринговы е технологии. Москва, 2012 г. -511 с. 8. R.T.Tursunov, N.X.Hakimov, N.T Pulatov. Biznes strategiyasi [Darslik]; R.T. Tursunov [va boshq.] Oliy va o ‘rta maxsus ta ’lim vazirligi. — T.: «Barkamol Fayz media» nashriyoti, 2017. — 380 b. **Qo'shimcha adabiyotlar** 9. К. Франкенберген Бизнес модели: 55 лучших шаблонов/ К. Франкенберген, М. Шик.- М.: Алгыпина Пабличер, 2016.-432 с. 10. Л.В.Фролова, Формирование бизнес-модели предприятия: учебник /Л.В.Фролова, Э.С. Кравченко. – К. : Центр учебной литературы. 2012.-384 с. 11. J.B.Cullen, K.P. Parboteeah International business: strategy and the multinational company. Routledge,2010.-529 p. ISBN 0----203-87941-4. 12. О.В. Пигунова Стратегия организации торговли: учеб. Пособие/О.В.Пигунова, О.Г. Бондаренко.- Минск: Высшая школа, 2017. - 174. **Axborot manbalari** 13.www.qov.uz – O'zbekiston Respublikasi xukumat portali. 14.www.lex.uz – O'zbekiston Respublikasi Qonun hujjatlari ma'lumotlari milliy bazasi. 15.www.tradingeconomics.com. – экономические показатели
7.	Namangan muhandislik-qurilish institut tomonidan ishlab chiqilgan va tasdiqlangan.
8.	**Fan/modul uchun mas'ul:** T.Ergashev - NamMQI "Menejment" kafedrasi professori R.Ismatov – NamMQI "Menejment" kafedtasi professori
9.	**Taqrizchilar:** T.Dadaboyev – KTIUT "Iqtisodiyot" kafedrasi dotsenti, i.f.n. Sh.Muxitdinov – NamMTI "Iqtisodiyot" kafedrasi dotsenti Dsc.

O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIY TA'LIM, FAN VA INNOVATSIYALAR VAZIRLIGI
NAMANGAN MUHANDISLIK-QURILISH INSTITUTI

"TASDIQLAYMAN"
Namangan muhandislik –
qurilish instituti rektori
SH.T.Ergashev
2024 yil

NamMQI
O'quv-uslubiy boshqarma
№ 26
«30» 08 2024 y.

IJROSI MENEJMENTI
FANINING O'QUV DASTURI

Bilim sohasi:	400 000 - Biznes, boshqaruv va huquq
Ta'lim sohasi:	410 000 - Biznes va boshqaruv
	70411201 – Menejment (tarmoqlar vasohalar bo'yicha)
Mutaxassislik:	70411601 – Korporativ boshqaruv

Namangan – 2024

Fan/modul kodi IM2306 IM2304	O'quv yili 2024-2025	Semestr 3	ECTS - Kreditlar 7.5	
Fan/modul turi Tanlov	Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 6	
1. Fanning nomi		Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
Ijro menejmenti		90 Ma'ruza - 44 Amaliyot - 46	135	225

2. **I. Fanning mazmuni**

Fanni o'qitishdan maqsad:

- ijro menejment va tadbirkorlikning asosiy tushunchalari, maqsadlari va vazifalarini o'rgatish;
- ijro menejment jarayonning mazmuni, xususiyatlari, bosqichlari va modellarini o'rgatish;
- tadbirkorlik sub'ektlarining innovatsion strategiyasini ishlab chiqish, qo'llash va uni amalga oshirishni o'rgatish;

Fanning vazifalari quyidagilarni o'rganish imkonini beradi:

- magistrantlarda Ijro menejmentini aniqlash, rivojlantirish, ularni taqqoslash va tanlash, shuningdek atrof-muhit omillari o'zgarishini hisobga olgan holda tuzatish bo'yicha zamonaviy yondashuvlar to'g'risida tushunchalarni shakllantirish;
- magistrantlarni tanlangan ijro menejmentni amalga oshirishni ta'minlaydigan biznes jarayonlarini samarali tashkil etishning roli, tartibi bilan tanishtirish;
- magistrantlarning zamonaviy fan-texnika rivojlanishi sharoitida tashkilotni rivojlantirish strategiyalari va tanlangan biznes modeli bilan bog'lash uslubi to'g'risida tushunchalarni shakllantirish.

II. Asosiy nazariy qism (ma'ruza mashg'ulotlari)

II.I. Fan tarkibiga quyidagi mavzular kiradi:

1-Mavzu. Biznes yuritish modellari

Biznesni rivojlantirishda biznes modellarining roli va ahamiyati. Biznes modelining mohiyati va uni aniqlashga yondashuvlar. «Biznes-model» tushunchasining evolyutsiyasi.

2-Mavzu. Ijro menejmentining vazifalari

Biznes modelining tuzilishi va tarkibiy qismlari. Biznes-model tuzilishining aniqlovchilari. To'liq biznes-model, uning tarkibiy qismlari.

3-Mavzu. Ijro menejmenti modellarining turlari

Funktsional bog'liqlik bo'yicha biznes modellarining turlari. Ochiqlik darajasi bo'yicha biznes modellari turlari.

4-Mavzu. Ijro menejment biznes modelini shakllantirish asosi sifatida

Biznesni takomillashtirishga texnologik yondashuv. Biznes modellarining ayrim turlarining afzalliklari va kamchiliklari. Biznes ijrosi atamalari: jarayon egasi, texnologiya (jarayonning kirish-chiqishi). Jarayon (guruhlar), boshqaruv qarorlarini qabul qilish (jarayonlarni boshqarish) va jarayon resurslari ko'rsatkichlari tizimi.

5-Mavzu. Biznes jarayonlarining guruhlari

O'zaro faoliyat funktsional (oxiridan oxirigacha) jarayonlar, funktsional bo'lmagan jarayonlar, jarayonlar va pastki jarayonlar (funktsiyalar) guruhi.

6-Mavzu Asosiy biznes-jarayonlar

Asosiy biznes-jarayonlar, tegishli jarayonlar, boshqaruv jarayonlari, yordamchi va yordamchi biznes-jarayonlar, rivojlanish jarayonlari.

7-Mavzu. Biznes ijrosini tavsiflash vositalari va metodologiyasi

Biznes jarayonining asosiy ko'rsatkichlari. Biznes jarayonlarini boshqarish tamoyillari. Biznes jarayonini boshqarishning kontseptual diagrammasi.

8-Mavzu. Biznes modellarini tavsiflashga ilmiy yondashuvlar

Integratsiyalashgan biznes modeli. Biznes modellariga qo'yiladigan talablar. Biznes modellarini ishlab chiqish tamoyillari.

9-Mavzu. Biznes modelini yaratish bosqichlari

Bozor va bozor hamkorlarini (iste'molchilar, yetkazib beruvchilar, raqobatchilar) har tomonlama o'rganish. Asosiy resurslar va operatsion xarajatlarni baholash va hisobga olish. Asosiy va yordamchi biznes jarayonlarini aniqlash.

10-Mavzu. Investitsiyalarni jalb qilish va investitsiya ehtiyojlarini baholash

Xavf-xatarni baholash. Biznes modellarini yaratish va qurish muammolari. Biznes modelini taqdim yetish va baholash. Biznes modelini tanlash omillari.

11-Mavzu. Boshqaruvning strategik tizimlari

Amalga oshirishni boshqarish: samarali amalga oshirish vositalari va usullari. Muvaffaqiyatni belgilovchi omillar.

12-Mavzu. Tanlangan strategiyani baholash

Tanlangan strategiyani baholash usullari. Tanlangan strategiyani baholash bosqichlari. Biznesda strategiyalarni qo'llash xususiyatlari. Globallashuv sharoitida biznes rivojlanish tendentsiyalari va xususiyatlari.

13-Mavzu. Biznes modellarini yaratish va tijoratda strategiyalarni qo'llash xususiyatlari

Biznes jarayonlarining arxitekturasidagi o'zgarishlar. Biznes modellarini innovatsion o'zgartirish yo'nalishlari.

14-Mavzu. Innovatsion biznes modellarini yaratish.

Innovatsion biznes modellarini yaratish muammolari. Innovatsiyalarni amalga oshirish va ularni amalga oshirishning o'ziga xos xususiyatlariga asoslangan strategiyalar.

15-Mavzu. Raqamli biznes modellarida qo'shimcha qiymat yaratish

Raqamli biznes modellari qanday qilib qo'shimcha qiymat yaradi? Facebook va Amazon biznes – modellarining asosiy jihatlari nimalardan iborat? Raqamli biznes modellarining an'anaviy biznes modellarindan farqi nima? Biznesda qaror qabul qilishda va dasturiy ta'minot yaratishda dasturchilarning roli qanday? Biznesning assimetrik modellari deganda nimani tushunasiz?

16-Mavzu. Biznes strategiyasi va korporativ strategiya o'rtasidagi farq

Biznes strategiyasi. Korporativ strategiya. Biznes strategiyasi va korporativ strategiya o'rtasidagi farqlar.

17-Mavzu. Ko'p millatli va global raqobat strategiyalari

Katta biznesni rivojlantirish strategiyalari. Yirik biznesni rivojlantirish strategiyasini tanlash tamoyillari. Yirik biznesning tashkiliy shakllariga ko'ra biznes modelini shakllantirish xususiyatlari.

18-Mavzu. O'rta va kichik biznes sohasidagi strategik muqobillar

Kichik va yirik biznes o'rtasidagi strategik hamkorlik yo'nalishlari. Kichik biznesda strategik qarorlarni moliyalashtirishning muqobil manbalari. Kichik biznesning iqtisodiy strategiyasini amalga oshirish xususiyatlari.

19-Mavzu. Biznesning strategik holatlarini aniqlash

Strategik sharoitlar: makro, mikro, tarmoqlararo va bozordagi sharoitlar. Strategik holatlarning koordinatalari. Strategik sharoitlarning auditi

20-Mavzu. Boshlang'ich biznes modellari va ularning tanlovini belgilaydigan omillar

Biznes g'oyasi startapni muvaffaqiyatli amalga oshirish sharti sifatida. Startaplarni moliyalashtirish manbalari.

21-Mavzu. Tijoratning global va mahalliy tendentsiyalari

Tijoratda biznes modellari va formatlarining asosiy turlari. Tijoratda biznes-modellar va iqtisodiy strategiyalar tarkibiy qismlarini o'zgartirishning o'ziga xos xususiyati.

Muvaffaqiyatning asosiy omillari va ularning tijoratdagi biznes modellarida aks etishi.

22-Mavzu. Biznesni tarmoqli tashkil etish

Tarmoqlar va ularning asosiy xususiyatlari. Tarmoq tashkilotlari uchun strategiyalar.Elektron tijoratdagi biznes modellari.

III. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Biznes yuritish modellari.
2. Ijro menejmentining vazifalari.
3. Ijro menejmentini modellarining turlari.
4. Biznes ijrosi biznes modelini shakllantirish asosi sifatida.
5. Biznes jarayonlarining guruhlari.
6. Asosiy biznes-jarayonlar.
7. Biznes ijrosini tavsiflash vositalari va metodologiyasi.
8. Biznes modellarini tavsiflashga ilmiy yondashuvlar.
9. Biznes modelini yaratish bosqichlari.
10. Investitsiyalarni jalb qilish va investitsiya ehtiyojlarini baholash.
11. Boshqaruvning strategik tizimlari.
12. Tanlangan strategiyani baholash.
13. Biznes modellarini yaratish va tijoratda strategiyalarni qo'llash xususiyatlari.
14. Innovatsion biznes modellarini yaratish.
15. Raqamli biznes modellarida qo'shimcha qiymat yaratish.
16. Biznes strategiyasi va korporativ strategiya o'rtasidagi farq.
17. Ko'p millatli va global raqobat strategiyalari.
18. O'rta va kichik biznes sohasidagi strategik muqobillar.
19. Biznesning strategik holatlarini aniqlash.
20. Boshlang'ich biznes modellari va ularning tanlovini belgilaydigan omillar.
21. Tijoratning global va mahalliy tendentsiyalari.
22. Biznesni tarmoqli tashkil etish.
23. Biznes samadorligi turlari, omillari, ahamiyati.

Amaliy mashg'ulotlar mul'timedia qurulmalari bilan jihozlangan auditoriyada bir akademik guruhga bir professor-o'qituvchi tomonidan o'tkazilishi zarur. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

IV. Mustaqil ta'lim va topshiriqlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan topshiriqlar :

1. Ijro menejmentining korxona faoliyatidagi ahamiyati va uning dolzarbligini tahlil etish;
2. Biznes strategiyani samarali amalga oshirishning tamoyillarini o'rganish va maqola yozish;
3. Yaponiya va boshqa Osiyo mamlakatlardagi biznes moddelarni o'ziga xos xususiyatlarini tahlil etish;
4. Innovatsion biznes modellarini yaratish muammolari aniqlash;
5. Biznes-jarayonlar reinjiniringi bosqichlarini tahlil qilish;
6. Raqamli iqtisodiyotdagi biznes modellarining turlari va xususiyatlarini o'rganish;

Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan loyiha ishi, esse, tezis yoki ilmiy maqola yozish, referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.

3.

V. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetentsiyalar)

Fanni o'zlashtirish natijasida talaba:

- iqtisodiyot va biznes rivojlanishining asosiy shakllari va tendentsiyalarini aniqlay olish uslubiyatlari ***haqida tasavvur va bilimga ega bo'lishi;***;
- prognozlash usullarini qo'llash, rivojlanish modellarini yaratish uchun dasturiy ta'minotlardan foydalanish;
- olingan nazariy bilimlarni biznes strategiyalarini ishlab chiqishda qo'llay olish;
- biznesni rivojlantirish modelini amalga oshirish doirasida biznes-jarayonlarni qurish mohiyati va o'ziga xosligi bilish va ulardan foydalanish ***ko'nikmalariga ega bo'lishi;***
- biznesni rivojlantirish strategiyalari turlari va ularni shakllantirish tartibi o'rganish;
- zamonaviy sharoitlarda biznes modellarini yaratish va strategiyalarni qo'llash xususiyatlarini bilish va ularning natijalaridan foydalanish ***malakasiga ega bo'lishi kerak.***

4.

VI. Ta'lim texnologiyalari va metodlari:

- ma'ruzalar;
- real vaziyatga asoslangan amaliy ishlarni bajarish;

ta'limning faol metodlari:

- esse yozish;
- tahliliy hisobot taqdimoti;
- taqdimotning video / slaydlarini tayorlash;
- tezis va maqolalar yozish va nashrlarga tayyorlash;
- vaziyatli topshiriqlarni (keys-stadi) yechish;
- jarayonli-yo'naltirilgan ta'lim;
- muhokamalarda ishtirok etish;
- kichik guruhlarda ishlash;
- loyiha ishi bajarish;
- mustaqil ishlarni bajarish;
- taqdimot tayyorlash;
- turli darajadagi testlarni yechish;
- debat va munozaralar;
- so'rov o'tkazish;
- muloxaza va nazorat uchun savollar;
- amaliy topshiriq;
- ijodiy vazifa;
- blits-savolnoma;
- krossvordlar.

5.

VII. Kreditlarni olish uchun talablar:

"Ijro menejmenti" kursi 3 semestrga mo'ljallangan bo'lib, fanni o'qitish ta'limning kredit tizimi asosida ma'ruza, amaliyot mashg'ulotlari, taqdimotlar, hamda mavzu bo'yicha mustaqil topshiriqlarni o'z ichiga oladi. Oraliq nazorat, mustaqil ish shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha test topshiriqlarini topshirishi kerak bo'ladi.

6.

Asosiy adabiyotlar

1. H.W. Dettmer Strategic Navigation: A Systems Approach to Business Strategy. Amer Society for Quality, 2003. - 327 p.-ISBN: 0873896033, 9780873896030.
2. В. Портных Стратегия бизнеса /В. Портных .-М.:Дашков и К, 2015.-276.
3. В.В.Репин, В.Г. Элиферов Процессный подход к управлению. Моделирование бизнес процессов. Москва: РИА "Ствандарть и качество" 2004.-408 с.
4. А.Остервальдер Построение бизнес-моделей. Настольная книга стратегия и новатора./А.Остервальдер, И. Пенье. - М.: Алгипина Паблачер, 2018.-288 с.
5. N. Q.Yo'ldoshev, S.SH.Yusupov, G'.Zoxidov Menejment asoslari va biznes-reja. Darslik. Toshkent, "O'zbekiston faylasuflari milliy jamiyati" nashriyoti, 2018 y.-286 b.
6. Nelly Ritson. Strategik Management. 2nd Edition/ 2013. Nelson Edication Ltd/